INSTITUT ZA ANTROPOLO

REPUBLIKA HRVATSKA
355 - AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Primljeno:	28.2.2014. 13:30:16	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
640-02/13-02/0012	02-05	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
380-14-0010	0	0

d202239

Davorka Androić, koordinatorica
Marina Matešić, koordinatorica
Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Donje Svetice 38/V
10 000 Zagreb

Zagreb, 20. veljače 2014.
Ur. broj: 1-366/14

PREDMET: Očitovanje na Izvješće Stručnog povjerenstva za reakreditaciju Instituta za antropologiju

Poštovane,

budući da smo zaprimili izvješće Stručnog povjerenstva za reakreditaciju Instituta za antropologiju, smatramo potrebnim očitovati se na isto.

1.2. Kvaliteta znanstvenog istraživanja

Potkriterij 6: Znanstvena organizacija ima zadovoljavajući broj međunarodnih znanstvenih projekata kojima je nositelj 1
Dobivena ocjena: nedovoljan (1)

Imajući na umu broj sudjelovanja u međunarodnim projektima u vrednovanom razdoblju, kao i činjenicu da su znanstvenici Instituta za antropologiju bili nositelji „dijela" izuzetno vrijednih i značajnih međunarodnih projekata, odnosno voditelji hrvatskih timova, smatramo da je ovaj kriterij ili krivo postavljen od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje ili krivo shvaćen od strane Stručnog povjerenstva. Smatramo da bi se „nositelj" trebao drugačije definirati jer je samo sudjelovanje u konzorciju projekata, primjerice, Šestog ili Sedmog okvirnog programa te National Institutes of Health od izrazitog značaja za Institut za antropologiju, kao i Republiku Hrvatsku u cjelini. Također moramo naglasiti mali broj nositelja projekata Sedmog okvirnog projekata u Republici Hrvatskoj uopće, kao i dobro poznatu nedostatnu administrativnu potporu u koordinaciji velikih međunarodnih projekata. Iako je Stručno povjerenstvo u opisnoj ocjeni napisalo da „Institut ne bi trebalo promatrati u nepovoljnom svjetlu uslijed financijske i materijalne nemogućnosti preuzimanja vodstva u međunarodnim istraživanjima", iznenađeni smo činjenicom da je Agencija za znanost i visoko obrazovanje uopće postavila i oblikovala ovaj kriterij na ovaj način te dopustila da znanstvene organizacije s ovako značajnim sudjelovanjima u međunarodnim znanstvenim projektima dobiju nedovoljnu ocjenu! Podsjećamo da je

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Institut za antropologiju u vrednovanom razdoblju bio, s hrvatske strane, voditelj četiri međunarodna projekta izrazito kompetitivnih međunarodnih natječaja, kao National Institutes of Health i Šesti okvirni program Europske zajednice:

1. *Genetics of Metabolic Syndrome in an Adriatic Population* (NIH, SAD);
2. *Languages in a Network of European Excellence* - LINEE (EC FP6);
3. *Status Hrvata u Makedoniji i Makedonaca u Hrvatskoj, etnokulturni identitet: stanje i perspektive* (bilateralna suradnja Republike Hrvatke s Republikom Makedonijom);
4. *The Neandertal Genome Project*, Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology u suradnji s Berlin-Brandenburg Academy.

Znanstvenici Instituta su u vrednovanom razdoblju bili i voditelji dva projekta financirana od međunarodnih zaklada:

1. *Population Structure and Genetic History of Western Balkan Roma* (Wenner Gren Foundation, SAD);
2. *Obesity in Croatian Roma: The Interaction of Leptin System Genes and Nutritional Status Biomarkers in Different Environments* (Nutricia Research Foundation, Nizozemska).

Osim projekata koji su dobili financiranje, moramo naglasiti da se izrazito trudimo provoditi istraživanja bez formalno dobivenih sredstava, no u koja su svejedno uložena velika i značajna sredstva te su i iz takvih istraživanja proizašle značajne publikacije. Ti projekti su temeljeni na sporazumima između institucija, kao što je projekt *Biological and Biomechanical Characteristics of Sprint Running* u suradnji s prof. Emanuelom Gualdi, dr. Lucianom Zaccagni i dr. Davideom Barbierijem (Laboratory of Kinanthropometry of the Dep. Biomedical and Specialty Surgical Sciences, University of Ferrara, Ferrara, Italija), dekanom Igorom Jukićem i prof. Vesnom Babić s Kineziološkog fakulteta u Zagrebu; *Hrvati u Južnoj Americi*, projekt za koji su dobivena sredstva od Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, no zahtijeva međunarodnu koordinaciju; projekt *Unlocking the European Union convergence region potential in genetics - ECOGENE*, projekt financiran u sklopu Sedmog okvirnog programa od Europske komisije kojeg je voditelj Estonian Biocentre, a u sklopu kojega su naši zaposlenici odlazili na stručna i znanstvena usavršavanja. Slijedom svega navedenog, izričito smatramo da je ocjena nedovoljan u ovom kriteriju nerealna i potpuno neprimjerena.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

3. Utjecaj i značaj znanstvenog istraživanja

3.2. Prijenos rezultata istraživanja u društvo

Potkriterij 4: Znanstvena organizacija ima razvijena formalna i stabilna partnerstva s vanjskim dionicima
Dobivena ocjena: dovoljan (2)
Potkriterij 5. Znanstvena organizacija ima sposobnost da prepozna i potakne društvenu potražnju za svojim aktivnostima
Dobivena ocjena: dovoljan (2)
Potkriterij 6. Znanstvena organizacija ima mehanizme za širenje proizvedenog znanja za društvo u cjelini
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Smatramo da je Stručno povjerenstvo nedovoljno i neadekvatno proučilo obrazac za samoanalizu, jer smo u poglavlju 5. „Utjecaj i prijenos znanstvenog istraživanja" naveli da se „suradnja Instituta s domaćim visokim učilištima, znanstvenim i drugim institucijama uređuje sporazumima/ugovorima, a oni podrazumijevaju različite vrste suradnje:

- znanstvena suradnja na projektima i drugim znanstvenim aktivnostima kao što je objavljivanje znanstvenih radova, razmjena iskustava, literature, računalnih programa;
- suradnja u organizaciji i provedbi terenskih istraživanja;
- suradnja u organizaciji znanstvenih skupova;
- suradnja u organizaciji i provedbi nastave na visokim učilištima;
- suradnja u zajedničkom korištenju znanstvene opreme."

Nadalje, u poglavlju 2. „Temeljni pojmovi i težište znanstvene djelatnosti" naveli smo i da izuzetna snaga Instituta leži u brojnim domaćim i međunarodnim kontaktima putem kojih se realizira znanstvena i edukacijska suradnja. Također smo naglasili da je „osobito značajna dosadašnja suradnja s tijelima državne i lokalne uprave, kao i javnozdravstvenim i organizacijama socijalne skrbi, bolnicama, domovima zdravlja, školama te nevladinim organizacijama u provođenju istraživanja koja pridonose prevenciji kompleksnih bolesti te otkrivanju intrinzičkih i ekstrinzičkih čimbenika koji utječu na njihov razvoj. Budući da je rezultate znanstvenih istraživanja Instituta moguće vrlo lako uključiti u lokalnu turističku ponudu i time doprinijeti razvoju te ekonomskim aspektima lokalnih zajednica, također postoji suradnja s mnogim lokalnim samoupravama i institucijama na polju arheologije."

Putem lingvističkih, socio-kulturnih i arheoloških istraživanja doprinosimo očuvanju kulturne baštine i promicanju nacionalnog identiteta, što je od neizmjerne važnosti za Republiku Hrvatsku. Praćenje rasta i razvoja djece i mladih, praćenje i zaštita zdravlja ranjivih manjinskih populacijskih skupina te osoba duboke starosti

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

osigurava ciljanu i pravodobnu prevenciju najučestalijih kroničnih bolesti, što pridonosi ukupnoj kvaliteti života populacije i smanjenju troškova zdravstva. Naglašavamo da su prevencija kompleksnih bolesti, kao i razvoj turističke ponude, jedni od ključnih prioriteta za razvoj društva u Republici Hrvatskoj, stoga nam nije jasno kako je to moglo proći nezapaženo. S tim ciljevima ostvarena je suradnja s javnim i privatnim sektorom, neprofitnim udrugama, brojnim romskim zajednicama, školama, javnozdravstvenim ustanovama i bolnicama, fakultetima, drugim znanstvenim institutima, lokalnom zajednicom, gradovima te ustanovama nadležnima za unapređivanje lokalnog i regionalnog razvoja. Institut za antropologiju surađuje i ima potpisane sporazume s Filozofskim, Prehrambeno-biotehnološkim i Kineziološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada, Poliklinikom za medicinu rada i športa Zagrebačkog športskog saveza, Arheološkim muzejom u Zagrebu, Gradskim muzejom Vinkovci, Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Kliničkim bolničkim centrom Dubrava, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Hrvatskom agencijom za hranu, Turističkom zajednicom grada Zagreba, Genosom d.o.o., Centrom za kulturu, Vela Luka, Hrvatskim antropološkim društvom, udrugama Lujzijana, Zdravi Grad i mnogim drugima.

Što se tiče mehanizama kojima se znanstvene spoznaje šire u društvo, kao što je i navedeno u poglavlju 4. obrasca za samoanalizu „Kvaliteta i ishodi znanstvenog rada", održavamo javne tribine i popularnoznanstvena predavanja, a rezultati rada predstavljeni su i u sklopu muzejskih izložbi. Osim navedenih popularizacijskih aktivnosti, česta surađujemo s medijima pa se tako znanstvenici pojavljuju u različitim televizijskim i radijskim emisijama te u tiskanim medijima. Također provodimo edukaciju liječnika, učitelja, roditelja, djece i općenite populacije o najrecentnijim znanstvenim spoznajama, što smatramo od najveće važnosti za podizanje svijesti o zdravom načinu života i podizanju općenite kvalitete života u Hrvatskoj.

3.4. Međunarodni utjecaj

Potkriterij 1: Znanstvena organizacija ima zadovoljavajuću međunarodnu mobilnost svojih znanstvenika
Dobivena ocjena: nedovoljan (1)

Budući da naši znanstvenici usprkos nedostatku financijskih sredstava sudjeluju na važnim međunarodnim znanstvenim konferencijama, kao što i naši doktorandi, poslijedoktorandi i znanstvenici redovito odlaze na stručna i znanstvena usavršavanja u inozemstvo, moramo primijetiti da Stručno povjerenstvo nije posvetilo dovoljno pažnje obrascu za samoanalizu ili on nije bio dobro strukturiran od strane

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Agencije. Naime, primijetili smo da u kriteriju **1. Kvaliteta znanstvenog istraživanja; 1.2. Kvaliteta ljudskih potencijala;** Potkriterij 4: Postoji iskazani interes inozemnih doktoranda, poslijedoktoranada i znanstvenika s inozemnih institucija za istraživački rad u ZO-u (dobivena ocjena: vrlo dobar (4)) Stručno povjerenstvo u opisnoj ocjeni zapravo govori o odlascima djelatnika institucije u inozemstvo (tablica 3.4. u obrascu za samoanalizu), a ne o otvorenosti stranim znanstvenicima, kao što je očito bilo uvjereno, a što se, naravno, odražava i na ovu dobivenu negativnu ocjenu. Naši zaposlenici su u vrednovanom razdoblju bili na usavršavanjima u inozemstvu, i to 14 puta u Estoniji, četiri puta u Velikoj Britaniji, jednom u Nizozemskoj i jednom u Japanu, što smatramo izrazito uspješnim, a što bi bilo još uspješnije dobivanjem više sredstava za međunarodna putovanja. Smatramo da je ova loša ocjena dobivena nepažnjom Stručnog povjerenstva ili nepreciznošću djelatnika Agencije, što je vidljivo i iz njihove opisne ocjene u poglavlju „Otvorenost stranim znanstvenicima" na osmoj strani izvješća. Ova ocjena je potpuno nerealna jer se radi o očiglednom previdu stvarnih činjenica.

Potkriterij 2: Znanstvena organizacija ima zadovoljavajući mehanizam privlačenja stranih doktoranada i znanstvenika
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Iako je opisna ocjena zapravo zadovoljavajuća („Institut privlači malo stranih doktoranada i znanstvenika jer su naknade koje im može pružiti vrlo niske u usporedbi s europskim i američkim standardima"), ponovno nas iznenađuje način na koji je ovaj kriterij postavljen imajući na umu standard plaća i životni standard u Republici Hrvatskoj, kao i cjelokupan sustav znanosti. Ne možemo zaključiti ništa drugo osim da je u ovom kriteriju ocjenjivan sustav znanosti u Republici Hrvatskoj, a ne znanstvena organizacija. Nije nam poznato postavlja li ove kriterije Agencija ili samo Stručno povjerenstvo, jer u prvom slučaju Agencija mora biti svjesna prilika u Republici Hrvatskoj, a u drugome Stručno povjerenstvo mora biti pravilno upoznato s istima od strane Agencije.

Usprkos neprivlačnosti Republike Hrvatske za boravak i rad stranih istraživača, Institut za antropologiju privlači strane doktorande i znanstvenike svojim znanstvenim konferencijama koje organizira najmanje jednom godišnje. Institut za antropologiju je dosad sudjelovao ili samostalno organizirao 34 skupa *Anthropology and Health* i 39 skupova *School of Biological Anthropology*. Popis skupova dostavljamo u prilogu ovog očitovanja, a naglašavamo da ih je primilo i Stručno povjerenstvo prilikom posjeta Institutu. Od većih konferencija organizirali smo dvije međunarodne konferencije projekta *Languages in a Network of European Excellence* – LINEE, dijelom financirane od Europske komisije u sklopu Šestog okvirnog programa s Institutom za antropologiju kao organizatorom, a 2014. godine ćemo

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

organizirati i treći. Također smo organizirali dva kongresa Europske antropološke asocijacije (EAA) i jedan svjetski kongres Međunarodne unije antropoloških i etnoloških znanosti (IUAES), a ponovno smo prihvaćeni za organizaciju tih kongresa u 2016. godini. Kao dio Neandertalskog konzorcija (projekt *The Neandertal Genome Project*, nositelj Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology u suradnji s Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities i Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti), Institut za antropologiju 2014. godine ponovno organizira skup konzorcija, treći po redu. Iz suradnje u Neandertalskom konzorciju proizašao je znanstveni rad ocijenjen kao najbolji objavljeni u časopisu Science u 2009./2010., pri čemu je akademik Pavao Rudan kao koautor primio nagradu Newcomb Cleveland Price, Američke udruge za unapređenje znanosti (Richard E. Green, Johannes Krause, Adrian W. Briggs, Tomislav Mariic, Udo Stenzel, Martin Kircher, Nick Patterson, Heng Li, Weiwei Zhai, Markus Hsi-Yang Fritz, Nancy F. Hansen, Eric Y. Durand, Anna-Sapfo Malaspinas, Jeffrey D. Jensen, Tomas Marques-Bonet, Can Alkan, Kay Prüfer, Matthias Meyer, Hernán A. Burbano, Jeffrey M. Good, Rigo Schultz, Ayinuer Aximu-Petri, Anne Butthof, Barbara Höber, Barbara Höffner, Madlen Siegemund, Antje Weihmann, Chad Nusbaum, Eric S. Lander, Carsten Russ, Nathaniel Novod, Jason Affourtit, Michael Egholm, Christine Verna, Pavao Rudan, Dejana Brajkovic, Željko Kucan, Ivan Gušic, Vladimir B. Doronichev, Liubov V. Golovanova, Carles Lalueza-Fox, Marco de la Rasilla, Javier Fortea, Antonio Rosas, Ralf W. Schmitz, Philip L. F. Johnson, Evan E. Eichler, Daniel Falush, Ewan Birney, James C. Mullikin, Montgomery Slatkin, Rasmus Nielsen, Janet Kelso, Michael Lachmann, David Reich, Svante Pääbo. *A Draft Sequence of the Neandertal Genome*. Science 328; 5979 (2010.), str. 710-722). Ovaj kontinuitet organizacije međunarodnih znanstvenih konferencija ne bi se održao da Institut za antropologiju svojim znanstvenim radom, rezultatima i ostvarenom suradnjom ne privlači strane istraživače.

Osim dolazaka stranih istraživača na znanstvene skupove, Institut za antropologiju posjetili su i brojni značajni znanstvenici iz Europe i svijeta, a sve u svrhu prijava novih projekata, suradnje na njima te održavanja predavanja na Institutu i fakultetima s kojima Institut ima ostvarene suradnje. Samo neki od njih su: prof. Ranjan Deka (University of Cincinnati, SAD), prof. Linda Bennett (University of Memphis, SAD), prof. Leslie Sue Lieberman (University of Central Florida, SAD), prof. Svante Paabo (Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Njemačka), dr. Doron Behar (Rambam Medical Center, Izrael), akademik Richard Villems (Institute of Molecular and Cell Biology, Estonija), prof. James C. Ahern (University of Wyoming, SAD), Fred H. Smith (Illinois State University, SAD), prof. Noel Cameron (Loughborough University, UK), prof. Ines Varela Silva (Loughborough University, UK), prof. Mathieu Roelants (Katholieke Universiteit Leuven, Belgija), dr. Maruška Vidovič (Inštitut za varovanje zdravja, Ljubljana, Slovenija), prof. Damir Marjanović (Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Srajevo, BIH), prof.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Janina Tutkuviene (Faculty of Medicine, Vilnius University, Litva), (Florin Grigorescu, INSERM, France) Sławomir Kozieł (Institute of Anthropology, Polish Academy Of Sciences, Wroclaw, Poland), Martin Bigec (University Medical Centre Maribor, Slovenija), Davide Barbieri (University of Ferrara, Italija), Mary K. Gilliland (Pima Community College, SAD), Brian C. Bennett (Appalachian State University, SAD), Stephen L. Zegura (University of Arizona, SAD) i mnogi drugi.

Štoviše, Institut za antropologiju uspostavio je Međunarodni odbor počasnih znanstvenih savjetnika, čime se međunarodna suradnja još više učvršćuje i formalizira. O tome se razgovaralo sa Stručnim povjerenstvom, no i ovdje dostavljamo popis počasnih znanstvenih savjetnika Instituta za antropologiju koji pripadaju najeminentnijim stručnjacima u području antropologije u svjetskim razmjerima:

1. Lawrence M. Schell, University at Albany, SAD, za područje okoliša;
2. Ellen W. Demerath, University of Minnesota, SAD, za područje ranog razvoja;
3. Stephen McGarvey, Brown University, SAD, za područje prehrane;
4. Noel Cameron, Loughborough University, UK, za područje dizajna studija i ljudskog rasta i razvoja;
5. Mathieu Roelants, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija, za područje statistike;
6. Ranjan Deka, University of Cincinnati, SAD, za područje genetike i epigenetike;
7. James C. M. Ahern, University of Wyoming, SAD, za područje paleoantropologije;
8. Richard Villems, University of Tartu and Estonian Biocentre, Estonija, za područje podrijetla i strukture populacija;
9. Davide Barbieri, University of Ferrara, Italija, za područje „data mininga“ i razvoja softwarea;
10. Igor Rudan, University of Edinburgh, UK, za područje javnog zdravstva;
11. Leslie Sue Lieberman, University of Central Florida, SAD, za područje pretilosti;
12. Linda Bennett, University of Memphis, SAD, za područje socio-kulturne i medicinske antropologije.

Slijedom svega navedenog, doista smo iznenađeni niskom ocjenom i smatramo je apsolutno neutemeljenom.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Potkriterij 3. Znanstvena organizacija umrežena je s institucijama na međunarodnoj razini u cilju prijenosa rezultata svojih znanstvenih istraživanja u širu znanstvenu zajednicu
Dobivena ocjena: dobar (3)
Potkriterij 5. Znanstvenici znanstvene organizacije uključeni su u različita znanstvena i/ili upravljačka međunarodna tijela
Dobivena ocjena: dobar (3)

Kao što smo već naveli u ovom očitovanju i u obrascu za samoanalizu, Institut za antropologiju je suizdavač međunarodnog znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum*, redovito organizira međunarodne znanstvene skupove, ima međunarodni odbor počasnih znanstvenih savjetnika, šalje svoje zaposlenike na stručna i znanstvena usavršavanja u inozemstvo, objavljuje svoje radove u međunarodnim znanstvenim časopisima, a zaposlenici su članovi ne samo različitih međunarodnih udruženja, nego i njihovih upravnih tijela i to na svjetskoj i europskoj razini. Stoga nam nije jasno, u najmanju ruku koje još kriterije bismo trebali zadovoljiti kako bismo ostvarili bolju ocjenu.

Posebno se osjećamo oštećenima što smo u kriteriju 3.4. „Međunarodni utjecaj" ovako nisko i nezasluženo ocijenjeni, iako očigledno – prema svim pokazateljima koji su provjerljivi – kvalitetno i s puno uspjeha radimo na međunarodnoj suradnji i umrežavanju.

4. Efikasnost i racionalnost znanstvene organizacije

4.1. Strateški plan

Potkriterij 1. Znanstvena organizacija ima usklađen strateški program znanstvenog istraživanja sa svojom misijom
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Budući da je u samoj opisnoj ocjeni Stručno povjerenstvo utvrdilo da je Institut za antropologiju postigao tri od četiri cilja svoje misije, a da je za nepostizanje četvrtog zaslužan nedostatak financijskih sredstava, nije nam jasno kako temeljem svega navedenog zaslužujemo ocjenu nedovoljan. Institut za antropologiju ima jasno postavljen strateški program znanstvenog istraživanja koji je u potpunosti usklađen sa svojom misijom. Moramo napomenuti kako je ovo jedan od kriterija na koje znanstvena organizacija ne može utjecati, jer su Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, kao i novi zakoni i propisi u proceduri te je i sama vlada Republike Hrvatske prepoznala nedostatke, manjkavosti i probleme, kao i mnoge zastarjele propise i odredbe u svjetlu novih tendencija razvoja znanosti i pristupanja Europskoj

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

uniji. Tek kada se pruže nove zakonske regulative, a nadasve Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, možemo jasnije pristupiti detaljnijoj razradi naših planova i promišljanju najboljeg puta za realizaciju istih. Problemi su očiti i u načinu nacionalnog financiranja znanstvenih projekata koji još nisu u potpunosti jasni, a bili su čak i manji jasni u trenutku provedbe samoanalize Instituta. Sve navedeno je regulirano i ovisno o zakonima Republike Hrvatske, kao i odlukama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Smatramo da je Agencija za znanost i visoko obrazovanje napravila propust oblikujući kriterije koji su primjenjivi na sustav, a ne na pojedine znanstvene organizacije.

Potkriterij 3: Znanstvena organizacija potiče inovativnost svojih istraživačkih programa te ih ugrađuje u svoje aktivnosti
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

U opisnoj ocjeni, Stručno povjerenstvo ocjenjuje ovaj potkriterij kao uglavnom ispunjen, što je ocjena vrlo dobar (4), a ne dovoljan (2) kao što je navedeno u tablici. Zaista, istraživački programi Instituta za antropologiju u skladu su s najinovativnijim svjetskim trendovima i usmjereni na rješavanje problema unutar Hrvatske. Stoga smatramo da je ova pogreška tehnička i da je nastala nedovoljnom pažnjom koju je Stručno povjerenstvo posvetilo ispunjavanju tablice ili pak Agencija u kontroliranju istog!

4.2. Upravljanje znanstvenom organizacijom

Potkriterij 1. Znanstvena organizacija ima usklađenu organizacijsku strukturu i mehanizme upravljanja sa svojom misijom i vizijom
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Još jednom moramo napomenuti kako je organizacijska struktura znanstvenih organizacija određena regulativom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te zakonima Republike Hrvatske. Ograničenja koja su postavljena ne dopuštaju slobodu mijenjanja i usklađivanja kompleksnosti organizacijske strukture u onoj mjeri koja bi odgovarala pojedinačnim znanstvenim organizacijama. Također, još jednom naglašavamo da Stručno povjerenstvo mora biti pravilno informirano o ovakvoj situaciji i sustavu znanosti u Republici Hrvatskoj od strane Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Potkriterij 3. Znanstvena organizacija na odgovarajući način koordinira istraživačke, nastavne, administrativne te ostale aktivnosti i usluge
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Smatramo da je ovaj kriterij u potpunosti pogrešno ocijenjen i da postoji izvrsna koordinacija svih aktivnosti Instituta za antropologiju putem uske suradnje Znanstvenog vijeća i ravnatelja, odnosno uprave Instituta. Opisna ocjena ne daje jasnu sliku na temelju čega je dobivena ova loša ocjena. U preporukama za poboljšanje kvalitete, Stručno povjerenstvo dalo je savjet da bi „trebala postojati formalnija administrativna struktura koja bi pružala vodstvo znanstvenicima Instituta, kao i bolje koordinirala njihov znanstveni rad. (...) Uz to, znanstvenike bi trebalo poticati na prijavljivanje na vanjske izvore financiranja, i to konkretnim mjerama koje bi im to olakšale. Primjerice, moglo bi se zaposliti iskusnu osobu za pomoć u pripremi i slanju prijava." Mišljenja smo da je Stručno povjerenstvo još jednom nedovoljno proučilo obrazac za samoanalizu, budući da smo u poglavlju 4.4. Znanstveni projekti i programi, na pitanje (ii) Kako se osigurava potpora znanstvenicima u prijavi za financiranje projekata? Postoji li u instituciji osoba ili ured zadužen za potporu znanstvenicima u pisanju, administraciji i koordiniranje projekta? Postoji li sustav planiranja sufinanciranja za prijavu projekata? odgovorili: „Administrativna potpora znanstvenicima u prijavi i provedbi projekata osigurana je putem osobe na radnom mjestu (viši) stručni suradnik za međunarodne projekte." Stručni suradnik za međunarodne projekte zaposlen je upravo da bi se znanstvenicima olakšala prijava znanstvenih projekata, posebice imajući na umu složenost i raznovrsnost natječaja. Također, jedna od preporuka Stručnog povjerenstva prilikom evaluacije Instituta za antropologiju 2010. godine bila je da se znanstveni novaci rasterete nekih administrativnih obveza koji nemaju neposredne veze s izradom njihovih doktorskih disertacija. Moramo naglasiti da smo od 2010. godine u velikoj mjeri znanstvene novake rasteretili upravo boljom koordinacijom administrativnog osoblja, iako su administrativni poslovi koje oni i dalje obavljaju redovito vezani uz administraciju nekog znanstvenog projekta, organizaciju znanstvenog skupa ili izdavačku aktivnost, što ih ujedno uči vještinama koje će im biti potrebne u budućnosti kao znanstvenicima. Naglašavamo da je osim pravnika, računovođe i knjižničarke na Institutu zaposlen još samo jedan stručni suradnik za međunarodne projekte te jedan stručni suradnik u uredu ravnatelja, a otvaranje novih radnih mjesta isključivo ovisi o odobrenju nadležnog Ministarstva za raspisivanje natječaja za nova radna mjesta. Čini se da se ovdje opet ocjenjuje sustav, a ne Institut za antropologiju unutar tog sustava.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Potkriterij 4. Znanstvena organizacija ima postupke koji reguliraju i osiguravaju povezanost između načina donošenja odluka i rezultata
Dobivena ocjena: dovoljan (2)
Potkriterij 5. Znanstvena organizacija ima učinkovite mehanizme za prepoznavanje i motiviranje najkvalitetnijih djelatnika
Dobivena ocjena: dobar (3)
Potkriterij 6. Znanstvena organizacija ima sustav nagrađivanja i sankcioniranja svojih znanstvenika vezan uz znanstvenu produktivnost
Dobivena ocjena: dobar (3)
Potkriterij 7. Znanstvena organizacija ima politiku usavršavanja svog znanstvenog osoblja
Dobivena ocjena: dovoljan (2)
Potkriterij 8. Znanstvena organizacija ima politiku mobilnosti i razmjene znanstvenog osoblja
Dobivena ocjena: dovoljan (2)
Potkriterij 9. Sustav praćenja zadovoljstva zaposlenika povezan je s politikom razvoja ljudskih potencijala
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Mišljenja smo da se potkriteriji 4 do 9 isključivo odnose i trebali bi se primjenjivati na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, a ne na znanstvene organizacije, jer je donošenje pravilnika koji to reguliraju ograničeno zakonima Republike Hrvatske. Još jednom naglašavamo potrebu drugačijeg oblikovanja kriterija, kao i pravilnog informiranja Stručnog povjerenstva o funkcioniranju znanstvenih organizacija u sustavu znanosti u Republici Hrvatskoj od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Po navedenim kriterijama trebalo bi ocjenjivati isključivo Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta jer ono donosi zakone.

Potkriterij 11. Znanstvena organizacija ima uspostavljen interni sustav upravljanja kvalitetom
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

Institut za antropologiju ima uspostavljen interni sustav upravljanja kvalitetom, kao što smo naveli na nekoliko mjesta u obrascu za samoanalizu. Posebno se to odnosi na evaluaciju znanstvenih aktivnosti i kvalitete koju redovito provodi Znanstveno vijeće Instituta. Nadalje, kvaliteta znanstvenika koji rade u Institutu regulirana je tako da oni pri zaposlenju ili napredovanju u viša zvanja ili radna mjesta moraju ispuniti uvjete ne samo Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost, nego i Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena i

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

istraživačka zvanja Instituta za antropologiju, a koji sadrži strože uvjete od nacionalnog pravilnika. Taj smo Pravilnik dostavili uz obrazac za samoanalizu kao prilog.

Također naglašavamo da je Institut za antropologiju u ožujku 2012. godine dobio priznanje Europske komisije za implementaciju Europske povelje za istraživače i Europskog kodeksa za zapošljavanje istraživača. Dodjeljivanjem prava na korištenje loga „HR Excellence in Research", Europska komisija odala je priznanje Institutu za antropologiju za uspješno sastavljanje Strategije ljudskih resursa za istraživače. Ono omogućuje Institutu da se uključi u europski istraživački prostor, osigura bolje uvjete rada i razvoj karijere istraživača, kao i slobodni protok znanja i otvoreno tržište rada. Kako bi došao do tog priznanja, Institut je morao provesti opsežnu analizu internih propisa te utvrditi nedostatke i zapreke u upravljanju ljudskim resursima i poštivanju prava istraživača. Na temelju provedene analize sastavljeni su akcijski planovi usklađivanja regulative s načelima Povelje i Kodeksa u cilju dostizanja standarda koji su propisani ovim važnim europskim dokumentima.

Dakle, ova ocjena je opet neutemeljena!

4.3. Infrastruktura

Potkriterij 2: Znanstvena organizacija na odgovarajući način koristi svoju infrastrukturu
Dobivena ocjena: dovoljan (2)

S obzirom na navod u opisnoj ocjeni – „ne postoje sustavne politike dijeljenja opreme" – smatramo da bi se znanstvena organizacija i na taj način trebala ocijeniti, odnosno, ovaj kriterij ne bi trebao postojati. Politika dijeljenja opreme ovisi isključivo o Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

ZAKLJUČAK

Uzimajući sve navedeno u obzir, smatramo da postupak reakreditacije nije proveden na adekvatan način. Pritom posebno mislimo na način na koji je Agencija za znanost i visoko obrazovanje oblikovala kriterije prema kojima se znanstvene organizacije ocjenjuju, a koji se odnose na okolnosti na koje znanstvene organizacije u velikom dijelu ne mogu utjecati. Također smatramo da je izostalo pravilno informiranje Stručnog povjerenstva o stvarnoj situaciji u sustavu znanosti u Republici Hrvatskoj, s čime ih je Agencija nužno morala upoznati. Očito je da cjelokupni postupak reakreditacije, ocjenjivanje i kriteriji nisu adekvatno postavljeni, kao niti u potpunosti prilagođeni i primjenjivi na sustav znanosti u Republici Hrvatskoj.

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

Iako smo dobili vrlo dobre ocjene i komentare od Stručnog povjerenstva, čije savjete uvažavamo i pozdravljamo, naglašavamo da postoje kontradiktornosti između opisnih ocjena i tablice „Obrazac za ocjenjivanje kriterija". Vidljivo je i da Stručno povjerenstvo nije dovoljno dobro proučilo naš obrazac za samoanalizu, kao i da dolaze iz potpuno različitih sustava koji očito nisu slični našem pa ih je Agencija također trebala pravilno upoznati s time. Nedovoljna pažnja koju su posvetili našoj samoanalizi i nerazumijevanje sustava bili su jasno vidljivi iz izravne komunikacije s njima prilikom posjeta, ali i u pisanom izvješću. Prije svega, Stručno povjerenstvo nije bilo upoznato s prilikama u kojima se sustav znanosti u Republici Hrvatskoj nalazi, što definitivno smatramo propustom Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Dakle, posebno se osvrćemo na očiglednu zbunjenost i nesnalaženje Stručnog povjerenstva koje je loše procijenilo i nije razumjelo situaciju, zakone te funkcioniranje znanstvenih organizacija unutar sustava znanosti u Republici Hrvatskoj, kao i rad Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a o kojima ih je na pravilan način trebala informirati upravo Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Također moramo primijetiti da je prijevod izvješća koje smo zaprimili od Agencije za znanost i visoko obrazovanja vrlo loše napravljen, dapače, neprimjeren za jednu krovnu agenciju koja brine o znanosti i visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj. Primjerice, na stranici 27 navodi se da su na Institutu zaposleni „bistri" studenti. Je li onda moguće da na nekim drugim institutima rade „mutni" studenti? Smatramo da ovaj rječnik nije primjeren znanstvenoj zajednici. Na istoj stranici navodite da „znanstvenici Instituta uspješno koriste znanstvene probleme". Nije nam poznato kakvi su to „znanstveni problemi" i kako se oni „koriste". Sve nas ovo navodi na zaključak kako se s engleskog, originalnog jezika izvješća, na hrvatski jezik prevodilo u najdoslovnijem smislu i da tome, u najmanju ruku, nije posvećeno dovoljno pažnje. Dobar primjer nalazi se i na stranici 18, gdje se opisuje kako se komunikacija prema široj znanstvenoj zajednici može odvijati putem "masmedija", iako hrvatski jezik poznaje jedino pojam "masovnih medija". Iako se navođenje ovakvih jezičnih nespretnosti nekome može činiti bespotrebnim, smatramo da sama količina takvih jezičnih pogrešaka u službenom izvješću, na temelju kojega se prosuđuje znanstvena i ina djelatnost jednoga instituta, vrlo dobro svjedoči o temeljnoj nebrizi i vrlo površno odrađenom poslu Agencije zadužene za provođenje postupka reakreditacije. Nadalje, na stranicama 9, 13, 14, 17 i 28 Stručno povjerenstvo opisuje kako je „impresionirano" i „zadivljeno", stoga se pitamo koliko je stručno opisivati emocionalne osjećaje. No, ako kojim slučajem jest, nose li ovi epiteti zapravo odličnu ocjenu?

Jasno nam je da smo ocijenjeni vrlo dobrim, no isto nas tako zanima koje su ocjene dobili drugi znanstveni instituti kako bismo mogli steći dojam o našoj relativnoj ocjeni, pa Vas molimo da nam dostavite uvid u to.

Budući da je Institut za antropologiju u procesu evaluacije provedenom 2010. godine dobio odlične ocjene, a zaključci i preporuke Stručnog povjerenstva glasile su:

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

„Institut za antropologiju uspješna je i jedinstvena institucija koja se treba potaknuti da nastavi u sadašnjem obliku, uz potrebno povećanje financiranja kako bi se riješio nedostatak administrativnog osoblja“ te „Kritičan nedostatak sredstava, pogotovo u manjim specijaliziranim institutima, mogao bi ubuduće ograničiti dosadašnji uspjeh tih instituta“, zanima nas je li Agencija za znanost i visoko obrazovanje, nadležna za provođenje tematskog vrednovanja i reakreditacije, poduzela išta u vezi preporuka koje se tiču financiranja, kao i proslijedila Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta preporuke evaluatora, poput one da bi uspješnim institucijama trebalo povećati financiranje. Institut za antropologiju nastavio je s uspješnim radom, no i dalje s nedostatnim financiranjem i nerazumijevanjem za kadrovske preinake i potrebe od strane Ministarstva, što je i u ovom postupku reakreditacije opet prepoznato kao velika manjakavost i prepreka.

Iz cijelog postupka ove reakreditacije, obrasca za samoanalizu, posjeta Stručnog povjerenstva, postavljenih kriterija i završnog izvješća, jasno se postavlja pitanje: ocjenjuje li se Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i cjelokupan sustav znanosti u Republici Hrvatskoj ili Institut za antropologiju kao znanstvena organizacija u realnim uvjetima, naravno, postavljenima od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Vlade Republike Hrvatske?

S poštovanjem,

INSTITUT ZA ANTROPOLOGIJU

doc. dr. sc. Saša Missoni
ravnatelj Instituta za antropologiju

Dostaviti:
- prof. dr. sc. Jasmina Havranek,
  ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje

Tel. (01) 5535 100
Fax. (01) 5535 105
Ljudevita Gaja 32
p.p. 290
10000 ZAGREB

ANTHROPOLOGY AND HEALTH (1984 – 2013)

2013 Anthropology and Personalized Medicine: Impacting the Future of Comprehensive Healthcare
Lecturers: D. Primorac (Croatia), D. Rahelić (Croatia), E. E. Quillen (USA), S. Mastana (UK), F. Grigorescu (France), D. Marjanović (Bosnia and Herzegovina), T. Šarić (Croatia), J. Sindik (Croatia), F. Jackson (USA), M. Vidovič (Slovenia), L. Lan Low (Malaysia)

2012 Anthropology of Transition and Tradition
Lecturers: P. Rudan (Zagreb, Croatia), N. Cameron (Leicestershire, UK), P. Griffiths (Leicestershire, UK), A. Chakrabarti (Calcutta, India), N. Grigulevich (Moscow, Russia), S. M. Špoljar-Vržina (Zagreb, Croatia), C. Hann (Halle, Germany), L. M. Schell (Albany, USA), V. Rudnev (Moscow, Russia), S. Missoni (Zagreb, Croatia), M. Rizov (London, UK), N. Mascie-Taylor (Cambridge, UK), M. Gibson (Bristol, UK), E. Demerath (Minneapolis, USA), S. McGarvey (Rhode Island, USA)

2012 Current Topics in European Anthropology
Lecturers: P. Rudan (Zagreb, Croatia), R. Villems (Tartu, Estonia), E. Kobyliansky (Tel Aviv, Israel), D. Marjanović (Sarajevo, B&H), M. Reidla (Tartu, Estonia), S. Rootsi (Tartu, Estonia), K. Tambets (Tartu, Estonia), G. Chaubey (Tartu, Estonia), L. Kushniarevich (Tartu, Estonia), D. Havaš Auguštin (Zagreb, Croatia), C. Basu Mallick (Tartu, Estonia), E. Tamm (Tartu, Estonia), E. Pennarun (Tartu, Estonia), M. Karmin (Tartu, Estonia), S. Cvjetan (Split, Croatia), L. Kovačević (Sarajevo, B&H), T. Šarić (Zagreb, Croatia), J. Šarac (Zagreb, Croatia)

2011 Adressing Vexing Challenges in the Year 2011
Lecturers: L. Bennett (Memphis, USA), N. Cameron (Leicestershire, UK), D. Crews (Ohio, USA), C. Fluehr-Lobban (Rhode Island, USA), E.Godina (Moscow, Russia), I. Janković (Zagreb, Hrvatska), P. Kunstadter (Fresno, USA), L. S. Lieberman (Orlando, USA), R. Lobban (Providence, USA), R. J. Meier (Bloomington, USA), B. Melamed (Orlando, USA), S. Missoni (Zagreb, Hrvatska), J. Pařizková (Prague, Czech Republic), P. Rudan (Zagreb, Croatia), J. Sindik (Zagreb, Croatia), N. Sviličić (Zagreb, Croatia), S. Špoljar-Vržina (Zagreb, Croatia), A. Tomljenović (Zagreb, Croatia), D. Uzzell (South Florida, USA), I. Varela-Silva (Leicestershire, UK), M. Vidovič (Ljubljana, Slovenia), K. Schaefer (Vienna, Austria), K. Yamamoto (Fukuoka, Japan)

2010 From Population Structure to Genetic Epidemiology
Lecturers: D.M. Behar (Israel), L. Bennett (USA), R. Deka (USA), Z. Duraković (Croatia), R. Karns (USA), L.S. Lieberman (USA), S. Missoni (Croatia), G. Pepe (Italy), P. Rudan (Croatia), M. Stoneking (Germany), A. Tomljenović (Croatia), J. Šarac (Croatia), T. Šarić (Croatia)

2009 New Challenges for Molecular Anthropology and Genetics
Lecturers: D. Behar (Israel), F. De Angelis (Italy), N. Jeran (Croatia), M. Karmin,(Estonia), D. Marjanović (Bosnia and Herzegovina), M. Metspalu (Estonia), S. Rootsi(Estonia), P. Rudan (Croatia), R. Villems (Estonia)

2009 Developing Research Design and Analysis Models to Study Determinants of Health and Wellbeing
Lecturers: R. Deka (USA), Z. Duraković (Croatia), L. S. Liberman (USA), S. McGarvey (USA), S. Missoni (Croatia), P. Rudan (Croatia), Z. Sheppard (UK).

2007 Molecular Anthropology
Lecturers: D. Havaš (Croatia), N. Jeran (Croatia), A. Malnar (Croatia), E. Metspalu (Estonia), M. Metspalu (Estonia), S. Missoni (Croatia), S. Pääbo (Germany), E. Pennarun (Estonia), S. Rootsi (Estonia), P. Rudan (Croatia), R. Villems (Estonia), P.A. Underhill (USA).

2006 Anthropological Perspectives on Woman and the Obesity Pandemic:Causes, Costs and Controls

Lecturers: M. Barbalić (Croatia), B. Bennet (USA), K. Bennet (USA), D. Benysek (USA), J. Bindon (USA), B. Bogin (USA), S. Božić-Vrbančić (Croatia), N. Cameron (UK), B. Campbell (USA), I. Cecić (Croatia), D. Crews (USA), I. Colić-Barić (Croatia), S. Cvjetan (Croatia), H. Čargonja (Croatia), S. Elezović (Croatia), D. Havaš (Croatia), P. Herman (Canada), N. Jeran (Croatia), R. Katić (Croatia), I. Kefer (Croatia), L.S. Lieberman (USA), S. McGarvey (USA),J. Miličić (Croatia), S. Missoni (Croatia), A. Perinić (Croatia), J. Polivy (Canada), Claudia Probart (USA), Pavao Rudan (Croatia), Al Ryan (USA), T. Ryan (USA), Lj. Srhoj (Croatia), V. Srhoj (Croatia), A. Sujoldžić (Croatia), Z. Šatalić (Croatia), J. Tutkuviene (Lithuania), M.I. Varela-Silva (USA), M. Vidovič (Slovenia), M. Zajc (Croatia).

2005 Emerging Era of High Throughput in Population Genetics

Lecturers: M. Barbalić (Croatia), S. Cvjetan (Croatia), B. Janićijević (Croatia), N. Jeran (Croatia), D. Havaš (Croatia), T. Kivisild (Estonia), I. Kutuev (Rusija), M. Metspalu (Estonia), J. Miličić (Croatia), S. Missoni (Croatia), N. Smolej Narančić (Croatia), T. Škarić-Jurić (Croatia), S. Rootsi (Estonia), P. Rudan (Croatia), K. Tambets (Estonia), P. A. Underhill (USA), R. Villems (Estonia), L. Zhivotovskiy (Rusija).

2004 Cross-Cultural aspects of mental health and psychosocial well being in immigrant/refugee adolescents

Lecturers: Z. Bajrami (Albania), I. Behluli (Kosovo), A. Buchegger-Traxler (Austria), R. Buchegger (Austria), Circella (Italy), C. Cusatelli (Italy), B. De Jesus (Canada), A. De Lucia (Italy), S. Distaso (Italy), H. Ellis (USA), I. Jasinska-Lahti (Finland), M. P. E. Jirillo (Italy), B. Kellezi (Albania), M. Koni (Albania), M. Nardini (Italy), L. Peternel (Croatia), M. Plavšić (Croatia), P. Rudan (Croatia), V. Rudan (Croatia), U. Sirsch (Austria), A. Sujoldžić (Croatia), L. Szirovicza (Croatia), L. Šimičić (Croatia), I. Škreblin (Croatia), R. Terzić (BH).

2004 Domains of Application in the 21st Century

Lecturers: M. Barbalić (Croatia), L. Bennett (USA), C. Bleviss (USA), N. Chrisman (USA), T.B. Fjeldheim (Norway), J. Gilbert (USA), B. Janićijević (Croatia), L.S. Liberman (USA), J. Miličić (Croatia), P. Rudan (Croatia), N. Smolej-Narančić (Croatia), A. Sujoldžić (Croatia), T. Škarić-Jurić (Croatia), L. Škreblin (Croatia), D. Thorndike (USA), L. Vang (USA), L. Whiteford (USA).

2003 Phylogeographic Structuring of Modern Human Populations - mtDNA and Y Chromosome Perspective

Lecturers: T. Kivisild (Estonia), M. Peričić (Croatia), P. Rudan (Croatia), P. Underhill (USA).

2002 Current Topics in European Anthropology in the Light of Molecular Genetics

Lecturers: P. Malaspina (Italy), A. Noveletto (Italy), S. Rootsi (Estonia), P. Rudan (Croatia), K. Tambets (Estonia), R. Villems (Estonia).

2001 Genetics of Complex Diseases

Lecturers: M. Anderson (USA), L. Barać (Croatia), P. Blaha (Czech Republic), H. Campbell (UK), R. Chakraborty (USA), R. Deka (USA), M. Kimmel (USA), Li Jin (USA), I. Mazura (Czech Republic), A.G. Menon (USA), M. Peričić (Croatia), R.Y.K. Pun (USA), I. Rudan (Croatia), W. Scheffrahn (Switzerland), H. Schmidt (Germany), M. Shriver (USA), Y.R. Su (USA), T. Škarić-Jurić (Croatia), H.-V. Tolk (Estonia), R. Villems (Estonia), A. Wright (UK).

2000 Anthropology and Molecular Genetics II

Lecturers: R. Calderon (Spain), B. Crouau-Roy (France), R. Deka (USA), T. Kivisild (Estonia), E. Metspalu (Estonia), A. Piazza (Italy), I. Rudan (Croatia), P. Rudan (Croatia), W. Scheffrahn (Switzerland), H-V. Talk (Estonia), R. Villems (Estonia), Lj. Zergollern Čupak (Croatia).

2000 Disease Profiles in Developed and Developing Countries
Lecturers: P. Blaha (Czech Republic), E. Bodzsar (Hungary), L. Brant (USA), O. Eiben (Hungary), F. Facchini (Italy), T.B. Fjeldheim (Norway), R.M. Garutto (USA), E. Ginsburg (Israel), E. Godina (Russia), G. Hauser (Austria), G. Hezden (Sweden), Kundstater (USA), F. LeClere (USA), N. Mascie-Taylor (UK), K. Moji (Japan), D. Pettener (Italy), C. Plato (USA), I. Rudan (Croatia), P. Rudan (Croatia), D. Sivakova (Slovakia), S. Strickland (UK), K. Yamamoto (Japan), R. Yanagihara (USA).

1999 Islands in Transition - Anthropological Analysis
Lecturers: M. Bakran (Croatia), P.T. Baker (USA), L. Barać (Croatia), B.C. Bennett (USA), P. Blaha (Czech Republic), B. Cvjetanović (Croatia), G.F. De Stefano (Italy), O. Eiben (Hungary), T.B. Fjeldheim (Norway), S. Forenbaher (Croatia), H. Greil (Germany), P. Kunstadter (USA), G. Livshits (Israel), A. Lopašić (UK), I. Martinović Klarić (Croatia), J. Palsson (Iceland), D.F. Roberts (UK), I. Rudan (Croatia), P. Rudan (Croatia), M. Sato (Japan), K. Schaefer (Austria), N. Smolej Narančić(Croatia), I Šimundić (Croatia), K. Yamamoto (Japan), R. Villems (Estonia), G.W. Weber (Austria).

1998 Anthropology and Molecular Genetics
Lecturers: R. Calderon (Spain), B. Crouau-Roy (France), I. Drmic (Croatia), J.M. Dugoujon (France), I. Klaric (Croatia), I. Medica (Croatia), B. Peterlin (Slovenia), A. Piazza (Italy), D. Primorac (Croatia), P. Rudan (Croatia), W. Scheffrahn (Switzerland), J. Sertic (Croatia), E. Strouhal (Czech Republic).

1998 Youth and Aids
Lecturers: J. Begovac (Croatia), R.P. Bernard (Switzerland), B. Cvjetanović (Croatia), O. Eiben (Hungary), T.B. Fjeldheim (Norway), V. Godina (Slovenia), I. Rudan (Croatia), D. Tot (Croatia), A. Stulhofer (Croatia), V. Hlebec (Slovenia), S. E. Nikolov (Bulgaria), M. Zeman (Slovakia), I. Bernik (Slovenia), L. Rabusic (Czech Republic), J.R. Halik (Poland), B. Bennett (USA).

1997 Reflections of Body Composition Studies
Lecturers: L. Brant (USA), H. Greil (Germany), G. Hauser (Austria), G. Heyden (Sweden), M. Heyden (Sweden), A. Horska (Czech Republic), D.F. Roberts (UK), W.A. Stini (USA), T. Talluri (Italy), T. Tomazo Ravnik (Slovenia), U. Trippo (Germany), A. Wittmann (Austria), D. Zerbo (Slovenia), M. Vidovič (Slovenia).

1997 The Study of Forced Migration Psychological, Legal, Humanitarian and Anthropological Interventions
Lecturers: G.T. Al-Omari (Jordan), G.T. Anderson (Norway), B. Bennett (USA), J. Carlarne (UK), M. Eastmond (Sweden), B.Harrell-Bond (UK), M. Hauswirth (Switzerland), M. Knežević (Croatia), K Koizumi (Japan), A. Kristensen (Norway), J.M. Lemaire (Belgium), K. Logghe (The Netherlands), A. Mikuš Kos (Slovenia), F.W. Rösing (Germany), V. Rudnev (Russia), K. Svenaeus (Sweden), S. Taylor (Australia).W Tromp-Brattinga (The Netherlands), B. Tromp Rijks (The Netherlands), C.P. Tsering (The Representative of his Holiness the Dalai Lama),
L. van Williegn (The Netherlands).

1996 Health, Disease, and Human Variation:The Transdisciplinary View of Human Population Biology
Lecturers: D.E. Crews (USA), D.I. Dufour (USA), T.B. Fjeldheim (Norway)Y. Guangjun (China), G.J. Harper (USA), S. Hewner (USA), F.B. LeClere (USA), S. Lixin (China), S. Mukhopadhyay (India), T. Pollard (UK), T. Steegman (USA), S.J. Ulijaszek (UK), L. Wansheng (China).

1995 Growth and Development in the Changing World
Lecturers: B.C. Bennett (USA), B. Bogin (USA), N. Cameron (South Africa), Eiben (Hungary), P. B.

Eveleth (USA), M. K. Gilliland (USA), H. Greil (Germany), G. Miličević (Croatia), Ž. Prebeg (Croatia), M. Prokopec (Czeska), D.F. Roberts (UK), P. Rudan (Croatia), O.G. Sun Liyi (China).

1994 Nutritional Anthropology
Lecturers: A. Kaić-Rak (Croatia), L.S. Lieberman (USA), C.K. Probart (USA), M. Roede (The Netherlands), P. Rudan (Croatia), N. Smolej-Narančić (Croatia), G. Ulbricht (Germany).

1993 Anthropology and Health
Lecturers: I. Abramović-Beck (Croatia), H. Greil (Germany), V. Jovanović (Croatia), Z. Jurčić (Croatia), G. Miličević (Croatia), M. Mustać (Croatia), J. Palsson (Iceland), S.A. Penda (Croatia), P. Rudan (Croatia), N. Smolej-Narančić (Croatia), T. Škarić-Jurić (Croatia), M. Vidovič (Slovenia), M. Živičnjak (Croatia).

1992 Who is Normal? Perspectives on Health and Human Variation
Lecturers: L.A. Bennett (USA), L.J. Brant (USA), J. Bruckner (USA), T.B. Fjeldheim (Norway) P.H. Gebhard (USA), R.L. Hall (USA), P.L. Jamison (USA), L.S. Lieberman (USA), B. Meier (USA), R.J. Meier (USA), C. Probart (USA), P. Rudan (Croatia), S.Y. Samson (USA), C. Sorenson (USA), M. Vidović (Slovenia).

1990 Demography and Physiology of Aging
Lecturers: C. Barth (West Germany), K.W. Collins (UK), D.E. Crews (USA), M. Drobna (Czechoslovakia), I. Drobny (Czechoslovakia), O. Eiben (Hungary), C. Erhard (Austria), T.B. Fjeldheim (Norway), H. Greil (East Germany), K. Hajniš (Czechoslovakia), S. Hawlik (Austria), U. Jaeger (Germany), T. Kortvelyessy (USA), H. Krasničanova (Czechoslovakia), L. Lhotska (Czechoslovakia), H. Mala (Czechoslovakia), S. Medenilla (W. Germany), E. Nowak (Poland), J. Parizkova (Czechoslovakia), J. Piontek (Poland), M. Pospišil (Czechoslovakia), M. Prokopec (Czechoslovakia), P. Rudan (Croatia), W.A. Stini (USA), H. Zlamalova (Czechoslovakia).

1989 Current Topics in Human Ecology
Lecturers: L.A. Bennett (USA), W. Bernhard (Norway), T.B. Fjeldheim (Norway), M.F. Lethbridge (USA), L. Lhotska (Czechoslovakia), M. Prokopec (Czechoslovakia), P. Rudan (Croatia), H. Sieben (Germany), S.M. Špoljar (Croatia), N. Wolanski (Poland).

1988 Biocultural Antecedents to Alcoholism
Lecturers: L.A. Bennett (USA), P. Cook (USA), T.B. Fjeldheim (Norway), F. Hannah (USA), M.B. Kendall (USA), B. Karmakar (India), M.F. Lethbridge (USA), R.J. Meier (USA), B. Meier (USA), J. Miličić (Croatia), P. Rudan (Croatia), S. M. Špoljar (Croatia).

1987 Anthropological and Medical Approaches in the Study of Goiters
Lecturers: G. Bellis (France), J. Bisset (France), D. Bonavita (France), N. Borot (France), E. Brown-Demonet (France), M.H. Cazes (France),A. Chaventre (France), D. Hermes (France), V. Hertrich (France), B. Karmakar (India), M.F. Lethbridge (USA), Y. Liu (China), M. Poisson (France), A. P. Richard (France), A. Roth (Switzerland), F. Roux (France), P. Rudan (Croatia).

1986 Native Populations of the Arctic and Subarctic
Lecturers: J. Balslev (Denmark), L.A. Bennett (USA), L. Bernard (Canada), N. Broadbent (Sweden), Y. Bromley (USSR), H.H. Draper (Canada), A. Eriksson (The Netherlands), H. Forsius (Finland), C. Goodson-Jamison (USA), Hahn (USA), J. Halpern (USA), P. L. Jamison (USA), S.H. Katz (USA), M.F. Lethbridge (USA), L. Lhotska (Czechoslovakia), Y. Liu (China), M.A. Mackey (Canada), J. Malaurie (France), J. Mayhall (Canada), R.J. Meier (USA), F.A. Milan (USA), A. Kandler (Iceland), J. Palsson (Iceland), M. Prokopec (Czechoslovakia), D.W. Rennie (USA), P. Rudan (Croatia), W.J. Schull (USA),

H.T. Sjovold (Sweden), E. E. Szathmary (Canada), T.K. Young (Canada), S.L. Zegura (USA), K. Zvanich-Young (USA), A.B. Way (USA).

1985 Historical Processes and Human Demography
Lecturers: P.T. Baker (USA), L.A. Bennett (USA), L. Bondioli (Italy), A. Coppa (Italy), M. Danubio (Italy), D.K. Evans (USA), A. Herring (Canada), L.B. Jorde (USA), E. Kuczynski (Poland), S. Kunitz (USA), M.F. Lethbridge (USA), L. Lhotska (Czechoslovakia), Y. Liu (China), R. Macchiarelli (Italy), J. Marill (USA), N. Mascie-Taylor (UK), J.H. Mielke (USA), R.S. Miendl (USA), J. Nemeskeri (Hungary), R. Perisonius (The Netherlands), M. Prokopec (Czechoslovakia), D.F. Roberts (UK), P. Rudan (Croatia), D. F. Roberts (UK), S. Sherren (UK), M.T. Smith (UK), G. Spedini (Italy), A. Swedlund (USA), Wolanski (Poland).

1984 Biological and Sociocultural Contributions
Lecturers: M. Agar (USA), L.A. Bennett (USA), L. Bradshaw (USA), P. Conrad (USA), N. Čugalj (USA), D. K. Evans (USA), J. Gilbert (USA), J. Halpern (USA), G. Hauser (Austria), B. Kerewsky-Halpern (USA), M.F. Lethbridge (USA), L. Lhotska (Czechoslovakia), Y. Liu (China), R. Lobban (USA), P.E. Lund (Denmark), D. Madianou (Greece), K. McDermott (USA), M. Prokopec (Czechoslovakia), O. Rickards (Italy), D.F. Roberts (UK), P. Rudan (Croatia), D. Slesinger (USA), P. Slesinger (USA), A.K. Stapnes (Norway), B. VanDen Eynden (Belgium), E. Wellin (USA).

SCHOOL OF BIOLOGICAL ANTHROPOLOGY (1975 – 2013)

2013. Anthropology of Adolescence
Lecturers: N. Cameron (Leicestershire, UK), J. Tutkuviene (Vilnius, Lithuania), M. Roelants (Leuven, Belgium), S. Koziel (Wroclaw, Poland), M. Bigec (Maribor, Slovenia), D. Barbieri (Ferrara, Italy).

2011. Current Research on Palaeolithic in Southern and Central Europe
Lecturers: G. Boschian (Pisa, Italy), B. Kavur (Koper, Slovenia), D. Mihailović (Belgrade, Serbia), J. Svoboda (Brno, Czech Republic)

2010. The Vindija Neandertals and their Place in History
Lecturers: T. Maričić (Leipzig, Germany), M. Meyer (Leipzig, Germany), S. Pääbo (Leipzig, Germany), S. Rankin (Leipzig, Germany), B. Viola (Leipzig, Germany).

2010. Anthropology-Transition in the Paradigm: Population Study to the Search for Disease Genes
Lecturers: D.M. Behar (Haifa,Israel), R. Deka (Cincinnati, USA), R. Karns (Cincinnati, USA), G. Pepe (Firenze, Italy), M. Stoneking (Leipzig, Germany).

2009. Biological Anthropology of Health in the 21st Century: From Describing Variation to Understanding Determinants
Lecturers: N. Cameron (Leicestershire, UK), R. Deka (Cincinnati,USA), E. Demerath (Minneapolis,USA), L. S. Lieberman (Orlando, USA), N. Mascie -Taylor (Cambridge, UK), S. McGarvey (Providence,USA), M. Roelants (Leuven, Belgium), L. Schell (New York, USA), Z. Sheppard (Leicestershire, UK).

2009. Advances in human evolutionary research
Lecureres: F.H. Smith (Normal,USA), M. Teschler-Nikola (Vienna,Austria), P. Gunz (Leipzig,Germany), P. Mitteroecker (Vienna,Austria), B.Viola (Vienna, Austria)

2008. Current Issues in Paleoanthropology: From Bones to DNA
Lecturers: S. Pääbo (Germany), J. J. Hublin (Germany), M. Richards (Germany), M. Stoneking (Germany)

2006. Biological, Cultural and Environmental Linkages: Current Research and Future Trends
Lecturers: L. S. Lieberman (USA), J. Bindon (USA), B. Bogin (USA), M. I. Varela-Silva (USA), B. Campbell (USA), D. Crews (USA), S. McGarvey (USA)

2005. Emerging Era of High Throughput in Population Genetics
Lecturers: R. Deka (USA), P. A. Underhill (USA), R. Villems (Estonia), L. Zhivotosvkiy (Russia).

2004. Molecular Genetics in the Study of Human Evolution and Diversity
Lecturers: L. L. Cavalli-Sforza (USA), T. Kivisild (Estonia), A. Torroni (Italy), D. M. Behar (Israel), K. Majamaa (Finland), O. Semino (Italy), P. A. Underhill (USA), E.-Liis Loogvali (Estonia), E. Metspalu (Estonia), E. Pennarun (Estonia), R. Villems (Estonia).

2003. Recent Insights into Genetic Basis of Human Disease
Lecturers: N. Hastie (UK), A. Wright (UK), H. Campbell (UK).

2003. European Prehistory in Anthropological Perspective
Lecturers: P. Miracle (UK), J. Robb (UK), M. L. Sorensen (UK).

2001. Anthropology and Population Genetics
Lecturers: R. Chakraborty (USA), R. Deka (USA), L. Jin (USA).

2000. Molecular Genetics and Human Evolution
Lecturers: R. Villems (Estonia), W. Scheffrahn (Switzerland), A. Chaventre (France).

1998. Current Topics in European Anthropology
Lecturers: H. Seidler (Austria), M. Teschler-Nicola (Austria), F. Rösing (Germany), R. Villems (Estonia), G.F. De Stefano (Italy).

1997. Anthropology and Epidemiology – Multidisciplinary Approach to the Study of Iodide Deficiency Disorders (IDD)
Lecturers: A. Chaventre (France), F. Roux (France), J. Arnaud (France), M. De Braekeleer (Canada), G. Mayer (France), A. Pitté (Cote d'Ivoire), Y. Ingenbleek (France), P. Kouamé (Cote d'Ivoire), I. Dilumbu (France), A. Assouan (France), F. Roux (France), G. Bellis (France), D. Franke (Germany), F. Le Moigne (France).

1996. Sitting Posture – Ergonomic Approach
Lecturers: H.W. Jürgens (Germany), H. Greil (Germany), K. Christiansen (Germany), E. Fubini (Italy), I. Schröder (Germany).

1995. Anthropology and Genetic Disease
Lecturers: D.F. Roberts (Great Britain), M. De Braekeleer (Canada), A. Chaventre (France), N. Borot (France), B. Mine (France), G. Bellis (France), G. Mayer (France), D. Lacombe (France), J.Y. Daniel (France), C. Ferec (France).

1994. Health Services to Immigrant and Refugee Population: Patient and Provider: Cross Cultural Perspective
Lecturers: A. Nudelman (Israel), A Rebić (Croatia), N. Foighel (Denmark), M.M. Eisenbruch (France), J.M. Halpern (USA), A. Chaventre (France), T.B. Fjeldheim (Norway), J.J. Jackman (USA).

1993. Current Topics in Historical Anthropology
Lecturers: W. Bernhard (Germany), H. Seidler (Austria), F. W. Rösing (Germany), S. Lehmkühler (Germany), A. Chaventre (France), J.O.P. Palsson (Iceland), M.K. Gilliland Olsen (USA), T.B. Fjeldheim (Norway).

1993. Bread – Milk –Water
Lecturers: H. Maver (Croatia), D. Matasović (Croatia), J. Grgurić (Croatia), V. Oberiter (Croatia), R. Živković (Croatia), I. Vodopija (Croatia), S. Šobot (Croatia).

1992. Women and Anthropology – Implications of Gender for Health
Lecturers: M. Roede (The Netherlands), E. Morgan (G. Britain), A.M. Tillier (France), E. Iregren (Sweden), L. Rosetta (France), P.H. Jongbloet (The Netherlands), L.M. Serpenti (The Netherlands), M.K. Gilliland Olsen (USA), V. Rudan (Croatia), I. Ploeg (The Netherlands), C.M. Pond (G. Britain), M.J. Reyners (The Netherlands), C.K. Probart (USA), L.S. Lieberman (USA), C. Prado-Martinez (Spain), E. de Leeuw (The Netherlands).

1992. Nutrition during the War and Postwar Period
Lecturers: H. Maver (Croatia), P. Rudan (Croatia), L. Szirovicza (Croatia), K. Telebec (Croatia), D. Kocijan (Croatia), S. Kolaček (Croatia), R. Živković (Croatia), J. Vodopija (Croatia), D. Matasović (Croatia), L. Štilinović (Croatia), V. Mihoković (Croatia), A. Kaić-Rak (Croatia), I. Devčić (Croatia).

1990. Human Ecology and Anthropology: Lessons for the Twenty-First Century
Lecturers: L.S. Lieberman (USA), G.J. Armelagos (USA), J.R. Bindon (USA), K.M. Weiss (USA), F.E.

Johnston (USA), L.M. Schell (USA), H. Greil (Germany), N. Wolanski (Poland).
1989 Medical Anthropology and Epidemiology – A Cross Cultural Perspective
Lecturers: C.C. Plato (USA), B.A. Nikityuk (USSR), W. Wetelecki (USA), L.J. Brant (USA), K.C. Malhotra (India), B. Wenfang (China), B. Schaumann (USA), R.M. Garruto (USA), N. Fujiki (Japan).

1988. Nutrition of the Elderly
Lecturers: H. Maver (Croatia), S. Knežević (Croatia), R. Živković (Croatia), R. Buzina (Croatia), A. Budak (Croatia), L.S. Lieberman (USA), A. Stavljenić (Croatia), I. Kulijer (Croatia), J. Jeličić (Croatia).

1987. Growth and Development
Lecturers: Ch. Susanne (Belgium), R. Hauspie (Belgium), O.G. Eiben (Hungary), M. Roede (The Netherlands), G. Lindgren (Sweden), G. De Stefano (Italy), N. Wolanski (Poland).

1986. The Epidemiological Significance of Increased Average Life Expectancies in Human Populations
Lecturers: W.A. Stini (USA), W. Ross (Canada), J. Parizkova (Czechoslovakia), C.C., Plato (USA), O.G. Eiben (Hungary), L. Vargas (Mexico), E.J. Clegg (G. Britain), W. Bernhard (Germany).

1985. Rapid Modernization and Human Biology
Lecturers: P.T. Baker (USA), M.H. Crawford (USA), T. Bielicki (Poland), M. Prokopec (Czechoslovakia), A. Basu (India), D.F. Roberts (G. Britain).

1984. Human Biological Research and the Developing Countries
Lecturers: J. Huizinga (The Netherlands), F.E. Johnston (USA), G.A. Harrison (G. Britain), E. Crognier (France), J. Van Ee (The Netherlands), H. Pagezy (France), M. Prokopec (Czechoslovakia).

1983. Working Ability and Nutrition
Lecturers: H. Maver (Croatia), M. Carić (Croatia), S. Vidašek (Croatia), R. Buzina (Croatia), D. Taboršak (Croatia), R. Medved (Croatia), M. Mirilov (Croatia).

1982. Dermatoglyphics in Anthropology – Approaches and Methods
Lecturers: A.G. De Wilde (The Netherlands), J. Mavalwala (Canada), A. Leguebe (Belgium), V.P. Chopra (Germany), E.R. Iagolnitzer (France), G. Aue-Hauser (Austria), K.C. Malhotra (India).

1981. Human Biological Studies of Small Populations in Western Eurasia: Some Methodological Approaches
Lecturers: E. Sunderland (G. Britain), J.H. Mielke (USA), Ph. Lefevre-Witier (France), J. Constans (France), G. Floris (Italy), A.A. Voronov (USSR), H. Walter (Germany), A. Valls (Spain).

1980. Anthropology and Genetics
Lecturers: D.F. Roberts (G. Britain), A.W. Eriksson (The Netherlands), L. Rivat-Peran (France), E. Coop (G. Britain), Y.G. Rychkov (USSR), J. Ruffie (France), A. Chaventre (France).

1979. Child and Environment
Lecturers: N. Wolanski (Poland), P.T. Baker (USA), S.W. Tromp (The Netherlands), N. Alexeeva (USSR), H. Chrzastek-Spruch (Poland), Ch. Susanne (Belgium).

1978. Factors of Variation in Growth and Development
Predavači: J. Hiernaux (France), J. Tanner (G. Britain), J. Van Wieringen (The Netherlands), T. Bielicki (Poland), J. Parizkova (Czechoslovakia), N. Miklashevskaia (USSR).

1977. General Topics in Anthropology
Lecturers: G. Olivier (France), D.F. Roberts (G. Britain), R. Knussmann (Germany), N. Wolanski (Poland).

1976. General Topics in Anthropology
Lecturers: T. Varićak (Croatia), B. Chiarelli (Italy), N. Wolanski (Poland), G. Olivier (France), M. Cresta (Italy), C. Brook (G. Britain), R. Rath (Czechoslovakia), J.V.G.A. Durnin (G. Britain), J. Parizkova (Czechoslovakia).

1975. General Topics in Anthropology
Lecturers: G. Olivier (France), J. Hiernaux (France), M. Cresta, B. Chiarelli (Italy).